

Undervisningsministeriet
Att.: Claes Hagn-Meincke
Afdelingen for videregående uddannelser
og internationalt samarbejde
Den internationale enhed
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Boulevard du Roi Albert II,
5, 9ème étage
B-1210 Bruxelles

Tél +32 2 224 06 70
Fax +32 2 224 06 71

E-mail: dli@dlint.org
Hjemmeside: www.dlint.org

Bruxelles, 24. oktober 2008

Vedr. høring om EU-Kommissionens grønbog "Migration og mobilitet: udfordringer og muligheder for uddannelsessystemerne i EU".

DLI har modtaget EU-Kommissionens grønbog "Migration og mobilitet: udfordringer og muligheder for uddannelsessystemerne i EU". Grønbogen er blevet behandlet af DLI's medlemsorganisationer på møde d. 24. oktober.

Hensigten med grønbogen er at igangsætte en diskussion om, hvordan uddannelsessystemerne kan bidrage til at møde de udfordringer, som migration og mobilitet forårsager i EU. DLI er enig i, at integration af børn med indvandrerbaggrund er et aktuelt og vigtigt emne for alle EU-lande. Det er derfor positivt, at Kommissionen sætter fokus på emnet. Som Kommissionen påpeger, er uddannelsessystemerne nøglen til, at børn med indvandrerbaggrund integreres og bliver aktive borgere i det land, de lever i. Det er for DLI af afgørende betydning, at Kommissionen i grønbogen ikke kun fokuserer på de økonomiske aspekter ved integration, men også inddrager de sociale aspekter og påpeger nødvendigheden af et inkluderende samfund og inklusion i sociale netværk.

DLI er enig i, at koncentration af indvandrere i bestemte byer, områder og skoler er en samfundsmæssig udfordring, som ikke kan ignoreres. Men ghettodannelser er en funktion af en række politiske beslutninger, og man kan ikke forvente, at uddannelsessystemet egenhændigt kan og skal løse alle de problemer, der opstår som konsekvens af fx en bestemt boligpolitik.

Grønbogen anvender et demografisk grundlag, som i hovedsagen er hentet gennem data fra PISA- og PIRLS-undersøgelserne. DLI konstaterer, at man i datagrundlaget ikke skelner mellem indvandrere fra forskellige lande, hvorfor der ikke skelnes mellem de udfordringer, forskellige indvandrergrupper giver i forhold til integrationen i uddannelsessystemerne og på arbejdsmarkedet. Resultatet af dette er unuancerede konklusioner, der vil være mindre anvendelige i praksis. Til gengæld er baggrundsrapporten for

DLI repræsentører:
- BUPL
- Danmarks Lærerforening
- Dansk Magisterforening
- Dansk Teknisk Lærerforbund
- Danske Produktionshøjskoler Lærerforening
- Efterskolernes Lærerforening
- Formidlerne
- Frie Grundskolers Lærerforening
- Gymnasieskolernes Lærerforening
- Handelsskolernes Lærerforening
- Københavns Lærerforening
- Landsforbundet af Voksen og Ungdomsundervisere
- Socialpædagogernes Landsforbund
- Speciallærerforeningen af 1981

grønbogen, NESSE-rapporten ”Education and Migration”, meget nuanceret i sit datagrundlag og i sin tilgang til forskellige grupper af indvandrere.

Kommissionen henviser i grønningen til forskellige løsningsmodeller, som medlemslandene anvender. DLI har valgt at koncentrere sig om at kommentere udvalgte løsningsmodeller, som er af særlig interesse for medlemsorganisationerne.

1. Sproget i værtslandet

Både NESSE-rapporten og grønningen fastslår, at sproget i værtslandet er en af de væsentligste faktorer for vellykket integrationen af børn med indvandrerbaggrund. Det er derfor en forudsætning for integration, at børn med indvandrerbaggrund lærer værtslandets sprog på et højt niveau. DLI tilslutter sig dette synspunkt.

2. Modersmålsundervisning

DLI har bemærket en diskrepans mellem grønningen og NESSE-rapporten i forhold til modersmålsundervisning. Hvor grønningen pointerer, at modersmålsundervisning kan være en uddannelsesmæssig fordel for børn med indvandrerbaggrund, konstateres det i NESSE-rapporten, at evidensen for, at beherskelse af modersmålet er en forudsætning for succes i værtslandets uddannelsessystem, ikke foreligger. Da det imidlertid er fastslået, at der er mange andre væsentlige årsager til, at beherskelse af modersmålet/hjemmesproget er af overordentlig stor betydning for det enkelte barns udvikling, konstaterer DLI med tilfredshed, at der er fokus på modersmålsundervisning i grønningen.

3. Dagtilbud

DLI konstaterer med tilfredshed, at ”Early childhood education and care” (ECE) indtager en fremtrædende plads i grønningen. Det er vigtigt, fordi et dagtilbud af høj kvalitet kan give børn med indvandrerbaggrund et bedre socialt og kulturelt udgangspunkt for deres skolegang. DLI understreger dog, at modellen for førskoleundervisning skal indeholde både omsorg, leg og ret til udvikling. DLI vil samtidig påpege, at hele perioden i de tidlige barneår skal ses som et sammenhængende forløb, hvor omsorg, leg og udvikling er ligeværdige elementer. DLI tilslutter sig betydningen af, at der fokuseres mere på inddragelse af familierne i relation til dagtilbuddet, da familiebaggrunden er den mest afgørende faktor for, hvordan elever klarer sig i uddannelsessystemet.

4. Niveaudeling

DLI noterer sig med tilfredshed, at grønningen lægger vægt på, at tidlig deling af elever bør undgås, idet det – i de lande hvor man praktiserer tidlig deling – har som konsekvens, at børn med indvandrerbaggrund let udgrænses og derfor overrepræsenteres i specialforanstaltninger.

5. Lærernes uddannelse

Grønbogen tager spørgsmålet om lærernes uddannelse op. DLI ser meget positivt på dette, men understreger vigtigheden i, at lærere (efter-)uddannes til at tage sig af børn med indvandrerbaggrund.

6. Erhvervsorienterede skoler

Kommissionen er i grønbogen ikke tilstrækkelig opmærksom på de særlige udfordringer, erhvervsuddannelserne har i forbindelse med integration. DLI efterspørger derfor et større fokus på de udfordringer, der er forbundet med, at skoler, der tilbyder erhvervsuddannelser, har en overrepræsentation af indvandrerelever. Forestillingen om, at erhvervsuddannelserne kan løse opgaven med at integrere store grupper unge mænd med indvandrerbaggrund inden for de almindelige rammer, er ikke realistisk. Forslagene om (meget kortsigtede) løsninger, som kun fokuserer på den praktiske del af uddannelsesforløbet, er ikke vejen frem. Netop denne gruppe af unge har stort behov for, at de alment dannende elementer i uddannelsesforløbet ikke nedprioriteres.

DLI vil afslutningsvis konstatere, at der er vores opfattelse, at Kommissionen med nogle af anbefalingerne i grønbogen bevæger sig på kanten af sit kompetenceområde. Dette gælder fx forslaget om bestemt indhold i de nationale læseplaner og spørgsmålet om rekruttering af bestemte grupper til lærerhvervet. Begge dele er udelukkende et nationalt anliggende.

Med venlig hilsen

Birgitte Birkvad
DLI Bruxelles